

Література

1. Прилуцький Р.Б. Цінність, перевірена часом: господарському праву сто років / Р.Б. Прилуцький // «Юридична наука». – 2011. – С. 93, 98.
2. Господарський кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 9 січ. 2018 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: ФОП ПАЛИВОДА А.В., 2018. – 208 с.
3. Ілларіонов О.Ю. Організаційно-господарські правовідносини в контексті виконання положень Угоди про асоціацію з Європейським Союзом / О.Ю. Ілларіонов // «Юридичний Бюлетень». – 2016. – С. 34–43.

УДК 346.1 (043.2)

Козирєва В.П., к.ю.н., доцент,
Куц П.Р., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ НЕПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТА БАНКРУТСТВА АВІАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Розвиток ринково-економічних відносин зумовив виникненню внутрішніх економічних чинників, вплив яких негативно позначився на діяльності господарюючих суб'єктів. Найприйнятнішим для держави шляхом вирішення проблеми фінансово неспроможних підприємств стало визнання в судовому порядку господарюючих суб'єктів банкрутами, неспроможних своєчасно виконати свої зобов'язання перед контрагентами або державою. Тобто було створено спеціальний механізм – інститут неспроможності (банкрутства) [2, с. 54].

Авіаційне підприємство – це підприємство, що здійснює приймання і відправлення повітряних суден, пасажирів, багажу, вантажів і пошти, обслуговування польотів повітряних суден і екіпажів, яке має для цього аеродром, наземні споруди, а також необхідну структуру, обладнання, авіаційний персонал та інших працівників. Розгляд справи про банкрутство такого особливого суб'єкта, як авіаційне підприємство вимагає особливого підходу в силу того, що такі підприємства є стратегічно важливими в сучасній економіці. Порушення провадження у справі про банкрутство є особливо важливим, а тому повинно бути розважливим, оскільки при прийнятті такого рішення можуть порушуватись інтереси держави у авіаційній галузі та в цілому [3, с. 653].

У юридичній літературі питання значення термінів «неплатоспроможність» та «банкрутство» завжди є дискусійними. Ці терміни у багатьох державах уживаються у різних значеннях. Стосовно українського законодавства, то відповідно до ст. 1 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» поняття «неплатоспроможність» означає неспроможність боржника

виконати після настання встановленого строку грошові зобов'язання перед кредиторами не інакше, як через відновлення його платоспроможності. Згідно цієї ж норми, банкрутство – це визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність за допомогою процедур санації та мирової угоди і погасити встановлені у порядку, визначеному цим Законом, грошові вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури [1]. З огляду на приписи законодавства можна зробити висновок про те, що термін «неплатоспроможність» характеризує лише фінансовий стан боржника, який не має жодної юридичної сили, в той час як «банкрутство» є юридичнозначиме поняття, оскільки характеризує судову процедуру визнання боржника банкрутом, результатом якої є певний процесуальний документ, прийнятий судом, та включає в собі термін «неплатоспроможність».

Банкрутство – багатогранне явище, яке використовується науковцями в різних аспектах та галузях науки. Має різносторонній характер, адже воно розглядається, як: «фінансова неспроможність» суб'єкта господарювання; визнана господарським судом нездатність відновити свою платоспроможність та задовольнити визнані судом вимоги кредиторів не інакше, як через застосування ліквідаційної процедури; юридичний факт, наслідком якого є ліквідація; міра економічної й юридичної відповідальності; наслідок глибокої фінансової кризи та неефективного управління. Банкрутство настає, коли боржник не вжив заходів для погашення своїх грошових зобов'язань. Такі незадовільні результати є однією із підстав порушення справи про банкрутство. Тобто варто розрізняти умови ініціювання провадження у справі про банкрутство і ознаки банкрутства. Ті обставини, що стверджують про неплатоспроможність боржника, і є підставою для кредитора звернутися до господарського суду з метою порушення провадження у справі про банкрутство. Але в процесі судового розгляду такі обставини можуть і не бути для господарського суду критерієм визнання боржника банкрутом [2, с. 56].

Таким чином, обставини, що стверджують про неплатоспроможність боржника, і є підставою для кредитора звернутися до господарського суду з метою порушення у справі про банкрутство. Враховуючи те, що в Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» не передбачено особливостей визнання банкрутами авіаційних підприємств, можна стверджувати, що на них поширюються загальні правила відновлення платоспроможності та визнання банкрутом.

В українській юридичній науці продовжується складний процес формування інституту неплатоспроможності (банкрутства). Але такій процес багато у чому ускладнюється не тільки нечіткістю правових норм, але й теоретичною не розробленістю важливих питань, пов'язаних із

застосуванням процедур банкрутства.

Література

1. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14 травня 1992 р. № 2343-ХІІ // Відомості Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>
2. Козирєва В. П. Поняття та ознаки банкрутства авіаційних підприємств / В. П. Козирєва, А. П. Гаврилішин // Юридичний вісник. – 2009. – № 4 (13). – 54 с.
3. Щербина В. С. Господарське право: навч. посіб. / В. С. Щербина. – Вид. 3-тє, доп. і перероб. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 653 с.

УДК 346.9 (043.2)

Козирєва В.П., к.ю.н., доцент,
Лукашенко Т.О., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРУ ЗА УЧАСТЮ СУДДІ У ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Наприкінці 2017 року набули чинності зміни, що запровадили процедуру врегулювання спорів за участю судді в процесуальному законодавстві України.

В Господарському процесуальному кодексі України (далі – ГПК України) процедура врегулювання спорів за участі судді передбачена в статтях 186-190 [1]. Слід сказати, що відповідний інститут включає в себе елементи позасудової медіації, але безпосередньо інститутом медіації не є.

Загадаємо, що медіацією є вид альтернативного врегулювання спорів, метод вирішення спорів із залученням посередника (медіатора), який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і проаналізувати конфліктну ситуацію таким чином, щоб вони самі змогли обрати той варіант рішення, який би задовольняв інтереси і потреби усіх учасників конфлікту [2].

Врегулювання спору за участю судді – це врегульований законом альтернативний порядок розв'язання конфлікту між сторонами, до початку розгляду справи по суді у господарському чи іншому виді провадження, за участі судді з метою задоволення інтересів та мирного врегулювання спору між сторонами.

Враховуючи зміст вище зазначених понять, можемо надати характерні риси медіації та врегулювання спору за участі судді.